

§ 385

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Maria Ohisalon ym. talousarvioaloitteesta koskien asu- misneuvonnan vahvistamista ja häätöjen ehkäisyä

HEL 2018-003229 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Asumisneuvojatoiminta Helsingissä

Asumisneuvonta on asumissosiaalisia ongelmia ennaltaehkäisevää toimintaa, jonka avulla pyritään estämään vuokravelan syntyminen, ehkäisemään häätöjä ja turvaamaan asuminen kaikissa tilanteissa.

Asumisneuvontatyö käynnistyi Helsingissä kokeiluluonteisesti jo vuosina 1999 -2004 osana Urban I ja Urban II – ohjelmia sekä Equal-projektia. Helsingin kaupungin oma asumisneuvojatoiminta aloitettiin vuonna 2006 ja vakiinnutettiin vuonna 2011. Kaupungin organisaatiossa toiminta kuuluu sosiaali- ja terveystoimialalle. Asumisneuvonnan tiimissä toimii kaikkiaan 16 asumisneuvojaa, jotka ovat kaupungin sosiaalityöntekijöitä. Huhtikuusta 2017 alkaen on tiimin kumppanina toiminut myös psykiatrinen sairaanhoitaja. Asumisneuvojat työskentelevät eri sosiaali-palvelupisteissä ja osassa Helsingin kaupungin asunnot Oy:n (Heka Oy) alueyhtiöistä. Asumisneuvojien yhteistyöverkostoon kuuluvat muun muassa vuokrataloyhtiöt, isännöitsijät, sosiaali- ja terveystoimi, järjestöt, seurakunta, asumispalvelut, Kansaneläkelaitos ja Ulosottovirasto.

Valtio (Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus) myöntää avustusta asumisneuvontaan talousarvioon varaamiensa määrärahojen puitteissa. Vuosina 2016 - 2018 myönnettiin avustusta 2,7 M€ eli 900 000 €/vuosi.

Asumisneuvojatoiminnan vaikuttavuudesta

TA - Kaupunkitutkimus Oy:n asumisneuvonnan vaikuttavuusanalyysi osoitti vuonna 2010, että häätöjen määrä väheni 32 % niissä Helsingin kaupungin kiinteistöyhtiöissä, joissa on ollut käytettävissä asumisneuvonta-palvelua, verrattuna niihin, joissa palvelua ei ollut. Sama kehitys jatkui myöhempinä vuosina, esimerkiksi vuodesta 2016 vuoteen 2017 Heka Oy:n vireille pantujen häätöjen määrä väheni noin 26 %.

Yhden häätöprosessin kustannukset voivat analyysin mukaan olla 5000–20 000 euroa ja ne jäävät usein luottotappioiksi. Asumisneuvonta

tuon häättöjen vähenemisen kautta julkistalouteen ja kansantalouteen merkittäviä säästöjä, jotka ylittävät toiminnasta aiheutuvat kustannukset.

Asumisneuvonnan laajentaminen

Asuminen on tärkeä osa hyvinvointia. Asunnottomuus aiheuttaa nopeasti syrjäytymistä ja vaikutukset ulottuvat ihmisten terveyteen, koulutukseen, työhön, toimeentuloon ja sosiaalisiin suhteisiin.

Asumisneuvonnan vahvistaminen ja vakiinnuttaminen tuodaan esiin yhtenä asunnottomuutta ehkäisevänä toimenpiteenä myös valtioneuvoston 9.6.2016 hyväksymässä Asunnottomuuden ennaltaehkäisyn toimenpideohjelmassa 2016 – 2019. Ohjelman mukaan ympäristöministeriö ja Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus edistävät asumisneuvonnan laajentamista kaikkiin isoihin kaupunkeihin ja kehyskuntiin.

Asumisneuvontatoiminnan laajentaminen Helsingissä mahdollistaisi nykyistä paremmin kaikkien kaupunkilaisten tasavertaisen asumisneuvontapalvelun saannin ja lisäisi mahdollisuutta puuttua ajoissa asumisen häiriötilanteisiin. Vuokravelkojen takia asunnostaan hädettyjen ja luottotietonsa menettäneiden asema asuntomarkkinoilla on erittäin vaikea. Vaihtoehtoja ei juuri ole, sillä useimmat vuokranantajat eivät ota vuokralaiseksi luottotietonsa menettäneitä. Siksi uutta vuokra-asuntoa haetaan usein vain kaupungilta. Helsingin kaupungilla asukasvalinnoista vastaava asuntopalvelut-yksikkö tekee haastavissa asukasvalintatilanteissa yhteistyötä sosiaali- ja terveystoimen sosiaalityöntekijöiden ja asumisneuvonnan kanssa.

Asumisneuvojatoiminta kuuluu hallinnollisesti sosiaali- ja terveystoimen alaisuuteen, joten toiminnan laajentamisella ei ole vaikutusta kaupunkiympäristön toimialan budjettiin.

Asumisneuvonnan avulla pystytään onnistuneesti ennaltaehkäisemään asumisen ongelmia ja vähentämään häättöjä. Tätä kautta tapahtuva hyvinvoinnin ja turvallisuudentunteen lisääminen hyödyttää toteutuessaan kaikkia kuntalaisia

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Marjaana Santala, lakimies, puhelin: 310 34108
marjaana.santala(a)hel.fi
Merja Liski, yksikön päällikkö, puhelin: 310 34184
merja.liski(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Talousarvioaloite

Valtuutettu Maria Ohisalo sekä 24 muuta valtuutettua ovat tehneet 14.3.2018 seuraavan talousarvioaloitteen:

Valtakunnanvoudinviraston mukaan häätöjen määrä Helsingissä on kasvanut. Vuonna 2016 vireilletulleiden häätöjen määrä Helsingissä oli 964, toimeenpantuja häätöjä oli 245. Vuonna 2017 vireilletulleita häätöjä oli 966, mutta toimeenpantuja häätöjä kuitenkin jo 372.

Asumisneuvonnan vaikuttavuusanalyysi vuonna 2010 on osoittanut, että asumisneuvonnan avulla häätöjen määrä on vähentynyt 32 % niissä Helsingin kaupungin kiinteistöyhtiöissä, joissa on ollut käytettävissä asumisneuvontapalvelua, verrattuna niihin, joissa palvelua ei ole ollut. TA Kaupunkitutkimuksen mukaan yksittäisten häätöjen hinta kiinteistöyhtiöille vaihtelee välillä 5 000-20 000 euroa.

Kasvavassa kaupungissa asumiseen tarvitaan jatkossa yhä enemmän tukea. Parhaimmillaan asumisneuvonnan vahvistaminen ehkäisee asuminen ongelmia ja katkeamista sekä säästää kustannuksia.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme asumisneuvontaan neljän uuden työntekijän lisäresursointia (nykyään 16 työntekijää), jotta häätöjä ja esimerkiksi vuokratästä kertymistä sekä asuinyhteisöjen sisäisiä konfliktitilanteita voidaan jatkossa ehkäistä tehokkaammin.

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia pyytää talousarvioaloitteesta kaupunkiympäristölautakunnan lausunnon kaupunginhallitukselle 28.8.2018 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Marjaana Santala, lakimies, puhelin: 310 34108
marjaana.santala(a)hel.fi

21.08.2018

Asia/10

Merja Liski, yksikön päällikkö, puhelin: 310 34184
merja.liski(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano